

# Cezary Obracht-Prondzyński

---

"Kto jest kim w województwie pomorskim", Gdańsk 2000 :  
[recenzja]

---

Acta Cassubiana 2, 396-397

---

2000

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej [bazhum.muzhp.pl](http://bazhum.muzhp.pl), gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

przypomnienie ważnego artykułu dr. W. Pniewskiego z 1932 r. pt. *Potrzeba regionalizmu w szkole*. Ponadto przedstawiono tu akty prawne i dokumenty dotyczące edukacji regionalnej oraz przykłady konkretnych działań w poszczególnych placówkach oświatowych, np. w Kaszubskim Liceum Ogólnokształcącym w Brusach czy w przedszkolu w Subkowach oraz w placówkach pozaszkolnych (np. w schronisku młodzieżowym w Chmielnie).

Część czwarta zawiera: *Reminiscencje pokonferencyjne*. Tu należy zwrócić szczególnie uwagę na „wnioski uczestników tras edukacyjnych, zawierając potrzeby i problemy, jakie stają przed edukacją regionalną”. Warto się także zapoznać z ofertami szkoleniowymi CEN w Gdańsku i ODN w Słupsku.

Na końcu książki zamieszczono bardzo przydatne wykazy publikacji służących edukacji regionalnej. Złożyły się na nie informacje Biblioteki Głównej UG oraz Wojewódzkiej Biblioteki Pedagogicznej (w Gdańsku i oddziałów w Pucku, Wejherowie i Słupsku). Niestety, są one niekompletne i dość skromne, co powinno skłonić którąś z bibliotek do opracowania wyczerpującej bibliografii, dotyczącej edukacji regionalnej. Niewątpliwie ciekawym uzupełnieniem jest natomiast opracowana przez R. Mistarza *Wybrana bibliografia dla nauczyciela języka kaszubskiego*. Obejmuje ona właściwie całość problematyki kaszubskiej. Nauczyciel może tu znaleźć pozycje z najróżniejszych dziedzin (od historii i językoznawstwa po ochronę przyrody). Problem tylko w tym, że do ogromnej większości tych pozycji nie będzie on miał dostępu, bo nie ma ich w naszych bibliotekach.

W sumie ta dość obszerna pozycja z pewnością będzie bardzo pomocnym materiałem dla wszystkich nauczycieli regionalistów. Ponieważ wydawcy, tj. Kociewskie Towarzystwo Oświatowe i Pomorskie Kuratorium Oświaty, zapowiadają organizację kolejnych konferencji i wydawanie następnych książek, dobrze by było, gdyby zwrócili większą uwagę na stronę redakcyjną, bo jest tam sporo błędów i potknięć.

***Kto jest kim w województwie pomorskim, opracowanie zbiorowe, wyd. Oficyna Pomorska, Gdańsk 2000, ss. 262***

Kilka lat temu Oficyna Pomorska z Gdańska wydała książkę *Kto jest kim* dotyczącą województwa gdańskiego. Cieszyła się ona dużym zainteresowaniem i szybko znikła z półek księgarskich. Była też bardzo pomocna przede wszystkim dla dziennikarzy, politologów, badaczy kultury, także polityków. Sukces tamtej pozycji skłonił wydawców do wydania podobnej pozycji dla nowego województwa pomorskiego. Książka ta jest pierwszą próbą, jak pisać

wydawcy w słowie wstępnym: „prezentacji blisko ośmiuset osób podejmujących kluczowe decyzje w nowym województwie pomorskim. Wybitnych ludzi nauki, kultury, biznesu, sportu, duchownych różnych wyznań. Ludzi o twarzach znanych z łamów gazet lub z ekranów telewizyjnych, z którymi często spotykamy się w sprawach urzędowych. O wielu przeczytacie po raz pierwszy”. Redaktorzy tomu oparli się przede wszystkim na informacjach dostarczonych drogą ankiety rozesłanej do szerokiego kręgu, nazwijmy to, pomorskiej elity. Ponadto wykorzystano informacje ogólnie dostępne, już publikowane.

Objętość haseł jest różna – od informacji jednozdaniowej (będącej wynikiem być może braku odpowiedzi na ankietę), aż do rozbudowanych szkiców na prawie całą stronę. Zasadniczo w każdym haśle starano się podać, kiedy dana osoba się urodziła, jaką pełni obecnie funkcję, jak przebiegała jej praca zawodowa, jaka jest jej przynależność do różnych organizacji oraz jakie posiada wykształcenie. Pytano także poszczególne osoby o ich autorytet moralny (zdecydowanie wygrał tu Jan Paweł II, co nie powinno dziwić), oraz jakie mają zainteresowania i jaką kuchnię lubią.

Autorzy starali się wyjść poza wąski krąg elity trójmiejskiej, co się jednak do końca nie udało (biogramy z tzw. terenu są niezbyt liczne i dużo uboższe niż trójmiejskie). Ponadto wydaje się, że mankamentem książki jest także widoczna dominacja polityków. Choć sporo jest w niej biogramów ludzi nauki, kultury i dziennikarzy, to zbyt mało tu prezentacji osób związanych z biznesem czy sportem.

Tak czy inaczej jest to bardzo ciekawa książka, pozwalająca na poznanie dość dużego kręgu pomorskiej elity.

**Bolesław Jażdżewski, *Wspomnienia kaszubskiego gbura. Część III Okres powojenny*, wstęp J. Borzyszkowski, opr. E. Gołąbek, Gdańsk 1999, wyd. Instytut Kaszubski, ss. 376**

W literaturze kaszubskiej, obok poezji, prozy i dramatu pisanych po kaszubsku, pojawiła się pierwsza książka wspomnieniowa napisana w pełni w tym języku – trzecia część *Wspomnień kaszubskiego gbura* Bolesława Jażdżewskiego (nad warstwą językową czuwał Eugeniusz Gołąbek, który opracował rękopis i przeprowadził redakcję językową).

Kilka lat temu czytelnicy mogli zapoznać się z pierwszą częścią wspomnień, odnoszącą się do okresu międzywojennego i okolic Lipusza, gdzie urodził się i wychowywał autor. Druga część, opisująca dramatyczne przeżycia